

## महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१७

### अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मुंबई शहरातील गरीब व वंचित वर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता त्यांच्या घरापासून ते शाळेपर्यंत वाहतुक सेवेसह रात्रशाळा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(१) १७८१५ (०३-०८-२०१५). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरातील झोपडपट्टी व चाळीत राहणा-या गरीब वर्गातील गरजू विद्यार्थ्यांना शिक्षण घेता यावे व शाळेतील गळती रोखण्यासाठी त्यांच्या घरापासून ते शाळेपर्यंत वाहतुक सेवा उपलब्ध करून देण्याचे निर्देश मा.महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोगाने दिनांक २५ एप्रिल, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास शासनास देऊनही शासनाकडून अद्याप वाहतुक सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच नवी मुंबई विभागातील झोपडपट्टी भागात राहणा-या व उदरनिर्वाहासाठी दिवसभर मोलमजुरी करणा-या गरजू विद्यार्थ्यांना शिक्षण घेता यावे यासाठी झोपटपट्टी भागात रात्र शाळा सुरु करण्यात याव्यात म्हणून स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.शालेय शिक्षण मंत्री महोदयांना माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१५-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) हे खरे नाही.

रात्रशाळांना विनाअनुदान तत्त्वावर परवानगी देण्याबाबत सद्यस्थितीत शासनाचे धोरण नाही तथापि, महाराष्ट्र अर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियम) अधिनियम, २०१२ अंतर्गत

इच्छूक संस्था शाळा परवानगीकरीता विहित पध्दतीने प्रस्ताव सादर करू शकतात. त्यानुसार प्रचलित नियम विचारात घेऊन कार्यवाही करण्याची तरतूद आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पंचगंगा नदीचे प्रदूषण रोखण्यासाठी राष्ट्रीय नदी कृती योजनेअंतर्गत  
केंद्र शासनाकडे पाठविलेला प्रकल्प अहवाल**

(२) ५५६७८ (१०-०८-२०१६). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी), डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले), श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर), श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्ह्यातील पंचगंगा नदी जलपर्णीने पुर्ण भरली असून, शहरातील सांडपाणी, हातकणंगले, कागल पंचतारांकीत औद्योगिक वसाहतीमधील कंपन्यांचे हजारो लिटर रसायनयुक्त सांडपाणी, तसेच विविध गावातील नाल्यांचे पाणी थेट पंचगंगा नदीत मिसळत असल्यामुळे नदीच्या पाण्याला रसायनयुक्त उग्रवास येत असून दुषित पाणीपुरवठा होत असल्याने नागरिकांच्या आरोग्यास व शेतीला धोका निर्माण झाल्याचे तसेच अनेक ठिकाणी मासे मृत्युमुखी पडल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पंचगंगा नदीचे प्रदूषण रोखण्यासाठी राष्ट्रीय नदी कृती योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाकडे सन २०१४ मध्ये पाठविलेल्या प्रकल्प अहवालाच्या अनुषंगाने राष्ट्रीय नदी कृती योजनेंतर्गत कोल्हापूर शहरात सांडपाणी प्रक्रिया संयंत्रणा बसविण्याकरिता केंद्रीय पर्यावरण वन व वातावरण बदल मंत्रालयाने रुपये रक्कम ७६ कोटीचा निधी वितरीत केला असून सदर प्रकल्पाचे अंतिम टप्प्यात असलेले काम पुर्ण झाले आहे काय, नसल्यास, त्याची सदयःस्थिती काय आहे,

(३) तसेच जिल्हाधिकारी कार्यालयात पंचगंगा प्रदूषणप्रश्नी आढावा बैठक घेतली असता वारंवार कारवाईच्या नोटीस देऊनही प्रदूषण करणाऱ्या साखर कारखान्यांवर व जैव वैद्यकीय कचऱ्याची विल्हेवाट न लावणाऱ्यांवरही गुन्हे दाखल करण्याचे आदेश विभागीय आयुक्त यांनी दिले असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रदूषण करणाऱ्या किती कंपन्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. रामदास कदम (१८-०३-२०१७) :** (१) हे अंशतः खरे आहे. तथापि,

अ) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद कोल्हापूर यांच्या दि. २३/०८/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये कोल्हापूर जिल्ह्यातील कागल व हातकणंगले तालुक्यामध्ये कोणत्याही जलजन्य साथीचा उद्रेक झालेला नाही.

ब) मा.सहाय्यक आयुक्त, मत्स्य व्यवसाय कोल्हापूर यांच्या दि.१९/०९/२०१६ च्या पत्रान्वये पंचगंगा नदीमध्ये मासे मृत्युमुखी पडल्याची तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(२) केंद्र शासनाने राष्ट्रीय नदीकृती योजनेतून कोल्हापूर शहरासाठी ७६ द.ल.लि. क्षमतेचे सांडपाणी प्रक्रीया केंद्र उभारणी व इतर अनुषंगीक कामासाठी रु. ७४.२९ कोटीच्या योजनेस दि. ०३/०८/२००९ रोजी प्रशासकीय मान्यता दिली असून या योजनेअंतर्गत मंजूर प्रकल्प पी.पी.पी. तत्त्वावर उभारणेसाठी कामाचा कार्यदेश कंत्राटदाराला दि.१८/०१/२०११ रोजी देण्यात आला आहे. योजनेच्याआकृती बंधानुसार केंद्रशासनाचा ७०% व महापालिकेचा ३०% हिस्सा आहे. या योजनेतील महत्त्वाच्या कामापैकी कसबा बावडा येथील ७६ द.ल. लि. क्षमतेचे प्रक्रीया केंद्र पूर्ण झाले आहे व दि. ०९/०५/२०१४ पासून कार्यान्वीत करण्यात आले आहे. योजनेतील उर्वरीत कामांना मुळ कंत्राटदाराकडून विलंब झालेले लाईन बाजार येथील पंपींग स्टेशनचे काम रितसर अन्य एजन्सी नियुक्त करून सुरु करण्यात आले आहे. तसेच बापट कॅम्प येथील पंपींग स्टेशनसाठी नवीन एजन्सीची नियुक्ती केली आहे.

(३) व (४) मा.विभागीय आयुक्त, पुणे यांनी दि.०४/०६/२०१६ रोजी जिल्हा अधिकारी कार्यालय, कोल्हापूर येथे पंचगंगा नदी प्रदूषणाबाबत करावयाच्या उपाययोजनांसाठी बैठक आयोजित केली होती. सदरील बैठकीमध्ये पुन्हा पुन्हा होणारे नियमभंग व प्रदुषण करणाऱ्या साखर कारखान्यांवर गुन्हे दाखल करावे तसेच कारखान्यांकडून ईटीपी चा वाप होतो काय ते तपासावे असे निर्देश देण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

#### चोपडा (जि.जळगाव) नगरपरिषद हद्दीतील रत्नावती नदीच्या संवर्धनाबाबत

(३) ६२२८२ (२९-०८-२०१६). श्री.चंद्रकांत सोनावणे (चोपडा) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चोपडा (जि. जळगाव) नगरपरिषद हद्दीमध्ये नदी संवर्धन योजनेंतर्गत प्रस्तावित रत्नावती नदी गाळ उत्खनन, संरक्षण भित, पुल, रस्ते व इलेक्ट्रीक पोल टाकणे इत्यादी विकास कामासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २० जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास मा.पर्यावरण मंत्री महोदयाकडे पत्रव्यवहार करुनही कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. रामदास कदम (१८-०३-२०१७) :** (१) व (२) राज्य नदी संवर्धन योजनेतर्गत चोपडा नगरपरिषद हद्दीतील रत्नावली नदी सुधार करणेबाबतचा प्रस्ताव पर्यावरण विभागास प्राप्त झाला होता. सदर प्रस्तावाबाबत केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार व राज्य शासनाच्या दिनांक १ मार्च, २०१४ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार प्रस्ताव फेरसादर करण्याबाबत या विभागाच्या क्रमांक: रानकृ २०१६/प्र.क्र.३३/तां.क्र.१, दिनांक १४/९/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये मुख्याधिकारी, चोपडा नगरपरिषद यांना कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हिंगोली जिल्ह्यात बहुक्षेत्र विकास कार्यक्रमांमधील १९३ लाभार्थ्यांच्या  
घरकुलांची प्रशासकिय मान्यता रद्द केल्याबाबत**

**(४) ६५२३८ (०५-०१-२०१७). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) :** सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यात बहुक्षेत्र विकास कार्यक्रमांमधील पाच वर्षांनंतर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेने १९३ लाभार्थ्यांच्या घरकुलांची प्रशासकिय मान्यता रद्द करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेने १९३ घरकुलांची मान्यता रद्द केल्याने जिल्हा ग्रामीण विकास यांना १ कोटी ३५ लाख रुपयांचा निधी परत करावा लागला तसेच हिंगोली जिल्ह्यातील घरकुल लाभार्थी अडचणीत आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार प्रशासकिय मान्यता रद्द झालेल्या लाभार्थ्यांच्या घरकुलांना प्रशासकिय मान्यता मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०२-०३-२०१७) :** (१) हे खरे आहे.

केंद्र पुरस्कृत बहुक्षेत्र विभाग कार्यक्रमांतर्गत (MsDP) हिंगोली जिल्ह्यातील मान्यताप्राप्त एकूण ३७३० घरकुलांपैकी १९३ घरकुले ही लाभ धारकाचा मृत्यू वारस नाही. पक्के घर, यापूर्वी लाभ घेतलेले लाभधारक, नोकरी, मंजूर यादीमध्ये दुसऱ्यांदा नाव इ. कारणांमुळे अंमलबजावणी यंत्रणेकडून रद्द करण्यात आली आहेत.

(२) सदर प्रयोजनासाठी केंद्र+राज्य हिश्यांतर्गत हिंगोली जिल्ह्यास वितरीत एकूण निधीमधील रु.२,४६,१८,९२२/- इतका अखर्चित निधी अंमलबजावणी यंत्रणेकडून शासन खाती परत करण्यात आला आहे. हिंगोली जिल्ह्यात घरकुल योजनेतर्गत निर्धारित ३७३० घरकुलांपैकी ३४०९ घरकुलांचे उद्दिष्ट पूर्ण करण्यात आले असून, उर्वरित १२८ प्रकरणी कार्यवाही चालू आहे. जिल्ह्यातील १९३ घरकुले रद्द केल्यामुळे सदरील घरकुल लाभार्थी अडचणीत आले हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बार कौन्सिल ऑफ इंडिया ने मुंबईतील विधी महाविद्यालयाची प्रवेश प्रक्रिया बंदी केल्याबाबत

(५) ६५२८३ (१६-१२-२०१६). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बार कौन्सिल ऑफ इंडिया ने मान्यताप्राप्त महाविद्यालयांच्या यादीतून वगळलेल्या राज्यातील ६४ महाविद्यालयांपैकी काही महाविद्यालयांना त्यांचे थकित पैसे भरण्यास तर काही महाविद्यालयांवर प्राध्यापकांची नियुक्ती झाल्या नंतरच प्रवेश करण्याची सूचना दिल्याने विधी महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या हजारो विद्यार्थ्यांना प्रवेशापासून वंचित रहावे लागत असल्याचे दिनांक २९ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, मुंबईतील केसी, सिध्दार्थ, गोपालदास अडवाणी, जितेंद्र चव्हाण या चार महाविद्यालयांना सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश बंदी करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने सदर विधी महाविद्यालयांना बार कौन्सिल इंडियाची मान्यता मिळवून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०६-०३-२०१७) : (१) अंशतः खरे आहे, बार कौन्सिल ऑफ इंडियाने संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सादर केलेल्या दिनांक १७.०८.२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये सन २०१६-१७ च्या केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमध्ये सहभागी असलेल्या ११९ विधी महाविद्यालयांपैकी ५५ विधी महाविद्यालयांना तपासणी फी किंवा अनुषंगिक कारणास्तव थकीत रक्कम भरणेबाबत, निकषानुसार आवश्यक प्राध्यापक वर्ग नियुक्तीबाबत तसेच इतर त्रुटींची पुर्तता करण्याबाबत सूचना दिल्या होत्या. या अनुषंगाने त्रुटीपुर्ततेबाबत बार कौन्सिल ऑफ इंडियाकडे हमीपत्र सादर केल्यानंतर सन २०१६-१७ ची विधी अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया सुरळीत पार पडली आहे. त्यामुळे प्रवेश घेवू इच्छिणारे व पात्र ठरलेले विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहिले नाहीत.

(२) व (३) होय. शासनाने बार कौन्सिल ऑफ इंडियाला हमीपत्र दिल्यानंतर या महाविद्यालयांमधील सन २०१६-१७ ची विधी अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण झाली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणातील सेवानिवृत्तीधारकांची निवृत्तीवेतनाची  
प्रकरणे प्रलंबित असल्याबाबत**

(६) ६५३५४ (१६-१२-२०१६). श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणातील ३०० हून अधिक सेवानिवृत्तीधारकांच्या अंशदान, उपदान आणि सेवानिवृत्ती वेतन याबाबतची प्रकरणे शासनाकडे पैसा नसल्याचे कारण देवून गत दिड वर्षांपासून प्रलंबित असल्यामुळे उक्त निवृत्तीधारकांना अंशदान, उपदान आणि सेवानिवृत्ती वेतनही मिळत नसल्याची माहिती दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवृत्ती धारकांसह कुटूंबाची उपासमारी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने उक्त सेवानिवृत्तीधारकांना त्यांच्या थकीत रक्कमेसह सेवानिवृत्ती वेतन सुरु करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (१५-०३-२०१७) :** (१) अंशतः खरे आहे.

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण हे स्वायत्त प्राधिकरण असल्याने प्राधिकरणामधील सेवानिवृत्त कर्मचारी / अधिकारी यांच्या निवृत्तीवेतन व तदनुषंगिक अंशदान व उपदानाकरिता शासनाकडून अनुदान दिले जात नाही.

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामध्ये माहे ऑक्टोबर २०१६ अखेर पर्यंत जात वैधता पडताळणी प्रमाणपत्राअभावी प्रलंबित असलेली २२ निवृत्त कर्मचा-यांची प्रकरणे वगळता सर्व सेवानिवृत्त कर्मचारी/अधिकारी यांना निवृत्तीवेतन अदा करण्यात येत आहे. माहे एप्रिल, २०१६ या कालावधीत सेवानिवृत्तीधारकांना उपदान व अंशराशीकरणाची रक्कम अदा केली आहे. माहे मे, २०१६ ते ऑक्टोबर, २०१६ अखेरपर्यंत सेवानिवृत्त झालेल्या २२५ कर्मचारी /अधिकारी यांना उपदान व अंशराशीकरणाची रक्कम निधी अभावी अद्यापपर्यंत अदा केलेली नाही.

(२) नाही.

(३) व (४) महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या अधिकारी व कर्मचारी यांचे वेतन व भत्ते अदा करण्यासाठी शासनाने आर्थिक दायित्व स्विकारणेबाबतचा प्रस्ताव विभागामार्फत मा.मंत्रीमंडळाच्या विचारार्थ सादर करण्याची कार्यवाही विभागस्तरावर सुरु आहे.

तसेच राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थाकडील महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या थकबाकीच्या वसुलीनुषंगाने शासनस्तरावर व महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या स्तरावर कार्यवाही चालू आहे.

**कुर्दुवाडी (ता.माढा,जि.सोलापूर) शहरातील शाळेत अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीचे अर्ज भरण्यासाठी पालकांना सायबर कॅफेत पाठविले जात असल्याबाबत**

(७) ६५३७१ (१६-१२-२०१६). श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कुर्दुवाडी (ता.माढा,जि.सोलापूर) शहरातील शाळेत अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीचे अर्ज भरण्याची सोय असतानाही अर्ज भरण्यासाठी पालकांना सायबर कॅफेत पाठविले जात असल्याची तक्रार पालकांनी गटशिक्षण अधिकारी, तसेच प्रांताधिकारी कुर्दुवाडी यांच्याकडे माहे ऑगस्ट,२०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान केली असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे पालकांना व विद्यार्थ्यांना नाहक भुर्दंड पडत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (२४-०३-२०१७) :** (१) होय.

(२) नाही.

(३) पालकांना किंवा विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची माहिती भरण्यासाठी सायबर कॅफेमध्ये पाठविले जात नाही, असे संबंधित मुख्याध्यापकांनी गट शिक्षणाधिकारी पंचायत समिती कुर्दुवाडी यांचेकडे लेखी पत्रान्वये कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील डोंगरीचा तुरुंग, गिरगावातील शांताराम चाळ व केशवजी नाईक चाळ या ऐतिहासिक वास्तूंची दुरुवस्था झाल्याबाबत**

(८) ६५३७८ (१६-१२-२०१६). श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील लोकमान्य टिळक यांचे वास्तव्य असलेल्या सरदारगृह, डोंगरीचा तुरुंग, गिरगावातील शांताराम चाळ व केशवजी नाईक चाळ या ऐतिहासिक वास्तू अत्यंत जर्जर झाल्या असून त्यांची दुरुवस्था झाल्याचे माहे जुलै, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरची स्मृतिस्थळे यांचे राष्ट्रीय स्मारक म्हणून घोषित करावी अशी मागणी वाढत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर स्मृतीस्थळांची दुरुस्ती व राष्ट्रीय स्मारक म्हणून घोषित करणे बाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

**श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१७) :** (१) मुंबईतील लोकमान्य टिळक यांचे वास्तव्य असलेल्या ऐतिहासिक वास्तु या राज्य संरक्षित स्मारक नाही. तसेच सदर वास्तुची दुरवस्था झाल्याबाबतची कुठलीही तक्रार शासनास प्राप्त झालेली नाही. त्यानुषंगाने सदरचा प्रश्न बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडे पाठविले असता लोकमान्य टिळक यांचे वास्तव्य असलेले वास्तुची दुरवस्था झाल्याबाबत बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यालयास कोणतीही तक्रार माहिती प्राप्त झाली नसल्याचे प्रमुख अभियंता (विकास नियोजन), बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांनी कळविले आहे.

(२) व (३) टिळकांचे वास्तव्य असलेल्या मुंबई येथील स्मृतीस्थळे राष्ट्रीय स्मारक म्हणून घोषित करण्याची मागणी या विभागास प्राप्त झालेली नाही त्यामुळे सदर मागणी आवश्यक त्या पुढील कार्यवाहीसाठी केंद्र शासनाकडे पाठविण्याची राज्य शासनाने कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

#### मुंबई विद्यापीठातील शासनमान्य पदांमधील कर्मचा-यांचे वेतन निश्चितीबाबत

(९) ६५४५९ (१६-१२-२०१६). श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठातील शासनमान्य पदांमधील कर्मचा-यांचे नेमके वेतन किती असावे व कर्मचा-यांची सेवा ज्येष्ठता यादी, पदांचे स्टॅम्पींग आणि इतर महत्वाची यादी विद्यापीठ प्रशासनाने तयार केलेली नाही तसेच शासनाच्या शिक्षण विभागालाही याबाबतची माहिती देण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई विद्यापीठामध्ये सद्यःस्थितीत शासनमान्य आणि विद्यापीठ निधी असे कर्मचारी आणि प्राध्यापक कार्यरत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनमान्य पदांवरील कर्मचाऱ्यांच्या वेतन निश्चितीबाबत विद्यापीठाच्या प्रशासनाने शासनाच्या शिक्षण विभागाला माहिती न देण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, शासनाने शासनमान्य पदांवरील कर्मचाऱ्यांच्या वेतनश्रेणी, सेवा ज्येष्ठता यादी करणे, पदांचे स्टॅम्पींग आणि इतर महत्वाची यादी करणे याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?



**श्री. विनोद तावडे (१४-०३-२०१७) :** (१) मुंबई विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांचे पदनिहाय वेतन शासनाच्या दिनांक ७.१०.२००९ च्या शासन निर्णयानुसार निश्चित करण्यात आलेले आहे. मुंबई विद्यापीठाने कर्मचाऱ्यांची सेवाजेष्ठता यादी सन-२०१३ मध्ये विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द केलेली आहे. तसेच विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांच्या सेवापुस्तकांचे प्रमाणिकरण सहसंचालक, मुंबई विभाग, मुंबई यांच्यामार्फत करण्यात येत आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) मुंबई विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांचे वेतन शासन निर्णय दिनांक ७.१०.२००९ नुसार निश्चित करण्यात आलेले आहे.

(४) शासनाने मुंबई विद्यापीठाच्या आकृतिबंधाप्रमाणे कर्मचाऱ्यांचे वेतन व इतर अनुषंगीक अडचणी सोडविण्यासाठी सहसंचालक, उच्च शिक्षण, कोकण विभाग, पनवेल यांच्या अध्यक्षतेखाली एक कार्यबल गट स्थापित केला असून सदर कार्यबल गटाने त्यांचा अहवाल शासनास सादर केलेला असून त्यानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

### राज्यातील अल्पभूधारक शेतकरी व नोंदणीकृत मजूर पालकांच्या मुलांना

#### डॉ. पंजाबवराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह योजना सुरु करण्याबाबत

(१०) ६५५२२ (१६-१२-२०१६). श्री.गणपतराव देशमुख (सांगोले) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अल्पभूधारक शेतकरी व नोंदणीकृत मजूर अशा पालकांच्या मुलांना व्यावसायिक शिक्षणाच्या सोयीसाठी डॉ. पंजाबवराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह योजना सुरु करण्याचा दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास शासनाने निर्णय घेतला आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१६-१७ मध्ये या योजनेचा किती विद्यार्थ्यांना फायदा होणार आहे व त्यासाठी वार्षिक खर्च किती येणार आहे,

(३) असल्यास, चौकशीअंती राज्यातील अल्पभूधारक शेतकरी व नोंदणीकृत मजूर अशा पालकांच्या मुलांना व्यावसायिक शिक्षणाच्या सोयीसाठी डॉ. पंजाबवराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह योजना सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (१७-०३-२०१७) :** (१) होय

(२) सदर योजनेतर्गत सन २०१६-१७ मध्ये एकूण २०,४९४ पात्र विद्यार्थ्यांना लाभ मिळणार असून त्यासाठी रुपये ५०.७२ कोटी इतका खर्च अपेक्षित आहे.

(३) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी प्रमाणित केलेल्या अल्पभूधारक शेतकरी / नोंदणीकृत मजुरांच्या पाल्यांचे अर्ज ऑन-लाईन पध्दतीने विहित कालावधीत भरून घेण्यात आले असून सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, विभागीय कार्यालये यांचेमार्फत अर्जाची तपासणी करून लाभार्थ्यांना लाभ देण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील विनाअनुदानित तंत्र माध्यमिक शाळांना २० टक्के अनुदान मिळण्याबाबत**

(११) ६५५३६ (०५-०१-२०१७). श्री.मनोहर भोईर (उरण), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.शिरीषदादा चौधरी (अमळनेर), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर), डॉ.अनिल बोंडे (मोर्शी), श्री.राहुल बोंडे (चिखली) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील कायम विनाअनुदान तत्वावर परवानगी दिलेल्या प्राथमिक व माध्यमिक खाजगी शाळांना तसेच तंत्र माध्यमिक शाळांकरीता 'कायम शब्द वगळून' शासनाने नुकत्याच जाहिर केलेल्या शासन निर्णयान्वये २० टक्के सरसकट अनुदान जाहिर केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रायगड जिल्हयातील कायम विना अनुदानित तत्वावर परवानगी दिलेल्या एकूण ७४ खाजगी शाळा अनुदानास पात्र ठरविण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या करीता शासनाने १६४ कोटी रुपये मंजूर केले असताना संबंधित प्रशासनाकडे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्यातील उच्च माध्यमिक ११ वी व १२ वी शाळांना २०/४०/६०/८०/१००% इतके टप्पा अनुदान देणे बाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चाैकशी करून दफतर दिरंगाई करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०५-०२-२०१७) :** (१) अंशतः खरे आहे. शासन निर्णय दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१६ नुसार राज्यातील विनाअनुदान व कायम विनाअनुदान तत्वावर परवानगी दिलेल्या व दिनांक १४ जून, २०१६ पूर्वी मुल्यांकनात पात्र घोषित करण्यात आलेल्या खाजगी प्राथमिक व माध्यमिक शाळांना सरसकट २० टक्के अनुदान मंजूर करण्यात आले आहे. तंत्र माध्यमिक शाळांना २० टक्के अनुदान देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन नाही.

(२) होय.

(३) दिनांक १४ जून, २०१६ पूर्वी अनुदानास पात्र घोषित केलेल्या प्राथमिक व माध्यमिक शाळांना शासन निर्णय दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१७ अन्वये २० टक्के प्रमाणे अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.

(४) होय.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

### राज्यातील मदरशांचे आधुनिकीकरण करण्याबाबत

(१२) ६५६७८ (१६-१२-२०१६). श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.विलासराव जगताप (जत), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील १४३ मदरशांचे डॉ.झाकीर हुसेन मदरसा आधुनिकीकरण योजनेंतर्गत आधुनिकीकरण करण्यात येणार असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात एकूण किती मदरसा आहेत, सदर मदरशांचे आधुनिकीकरणामध्ये शासन नेमकी कोणती कामे करणार आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२४-०३-२०१७) :(१) होय. अंशतः खरे आहे. सदर मदरसांचे आधुनिकीकरण राज्य शासनाच्या डॉ.झाकीर हुसेन मदरसा आधुनिकीकरण योजनेंतर्गत करण्यात आलेले नाही. तथापि शालेय शिक्षण विभागामार्फत मदरसामधून गुणवत्तापूर्ण शिक्षण देण्याची SPQEM ही केंद्र पुरस्कृत योजना राबविण्यात येते. सदर योजनेंतर्गत सन २००९-१० ते २०१६-१७ या कालावधीत २७८ प्रस्ताव प्राप्त झाले होते. त्यापैकी केंद्रीय अनुदान समिती, नवी दिल्ली यांनी १४३ मदरसांच्या प्रस्तावांना मान्यता दिलेली असून त्यासाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेले रु.४७८.७९ लक्ष इतके अनुदान संबंधित मदरसांना वितरीत करण्यात आलेले आहे.

(२) राज्यात वक्फ बोर्डाकडे नोंदणी झालेल्या मदरसांची संख्या १३१७ इतकी आहे. मदरसांमध्ये शिकत असलेल्या विद्यार्थ्यांना समाजाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याच्या हेतूने मदरसांच्या आधुनिकीकरणासाठी पायाभूत सुविधा, ग्रंथालयासाठी अनुदान देणे व शिक्षकांच्या मानधनासाठी अनुदान देण्याची राज्य शासनाची डॉ.झाकीर हुसेन मदरसा आधुनिकीकरण योजना सन २०१४-१५ पासून अमलात आणण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना येथील पद्मश्री कर्मवीर भाऊराव पाटील  
मुलांच्या वसतिगृहाची झालेली दुरावस्था**

(१३) ६५९७७ (१६-१२-२०१६). श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना येथील पद्मश्री कर्मवीर भाऊराव पाटील मुलांच्या वसतिगृहात दुर्गंधीचे साम्राज्य पसरल्याचे, लाद्या उखडल्या असल्याचे तसेच विजेच्या तारा उघड्यावर लटकत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार सदर वसतिगृहाची तातडीने दुरुस्ती सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१७) :(१) होय, हे अंशतः खरे आहे. सदर वसतिगृहामधील दुसऱ्या मजल्यावरच्या Wi-Fi साठी लावलेल्या तारा सुटल्या होत्या. त्या दुरुस्त करून घेतल्या आहेत. वसतिगृहाच्या मेसमधून जाणारा कचरा चेंबरमध्ये अडकल्याने काही काळ दुर्गंधी होती. तथापि, त्याची लगेच साफसफाई करण्यात आली आहे.

(२) सदर वसतिगृहाच्या दुरुस्तीसाठी श्री.शशांक मेहंदळे अॅन्ड असोशिएट्स यांच्यामार्फत Structural Audit घेण्यात आले आहे व दि.९.०१.२०१७ रोजी उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या वेबसाईटवर ई-निविदा प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विदर्भ व मराठवाड्यातील पाणीटंचाईवर उपाययोजना म्हणून पाणी  
ग्रीड योजना दोन टप्प्यात राबविण्याबाबत**

(१४) ६६११८ (१६-१२-२०१६). श्री.राहुल मोटे (परांडा), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विदर्भातील २,५०० व मराठवाड्यातील १,८०० गावांत पाणीटंचाईवर उपाययोजना म्हणून वॉटर ग्रीड योजना दोन टप्प्यात राबविण्याबाबत मा.पाणीपुरवठा मंत्री यांनी औरंगाबाद येथे माहे सप्टेंबर,२०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान पत्रकार परिषदेत जाहीर केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेचे स्वरूप काय आहे,सदर योजनेकरिता किती खर्च येणार आहे व योजना केव्हापासून कार्यान्वीत होणार आहे,

(३) असल्यास, सदर योजनेची सदयःस्थिती काय असून यामध्ये उस्मानाबाद जिल्हयातील परांडा-भूम-वाशी मतदार संघातील किती नगरपालिका, नगरपंचायत, ग्रामपंचायत, गावे आणि वाड्यांचा समावेश आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (१७-०२-२०१७) :** (१) होय

(२) व (३) सदर योजना हाती घेण्यासाठी व योजनेची व्यवहार्यता तपासणीसाठी दि.०६.१२.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये एक समिती स्थापन करण्यात आली आहे. या समितीच्या अहवालानंतर पुढील कार्यवाही हाती घेण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बदलापूर (जि.ठाणे) परिसरातील नागरीकांनी पाणी पुरवठा सुरळीत करण्याकरीता  
महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या कार्यालयावर काढलेला मोर्चा**

(१५) ६६१५७ (१६-१२-२०१६). श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बदलापूर (जि.ठाणे) परिसरातील नागरीकांना पाण्याची टंचाई नेहमीच जाणवत असून पाणीपुरवठा वितरणातील त्रुटी दूर करून पाणीपुरवठा सुरळीत करण्याच्या प्रमुख मागणीसाठी येथील नागरीकांनी दिनांक २२ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या कार्यालयावर मोर्चा काढलेला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी नागरीकांनी केलेल्या मागण्यांचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे व त्यानुसार कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत, तसेच परिसरातील पाण्याची समस्या सोडविण्यासाठी आवश्यक कार्यवाही करण्यासंदर्भात सदर प्रकरणी आतापर्यंत कोणता पाठपुरावा केला वा करण्यात येत आहे ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (०२-०३-२०१७) :** (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर मोर्चा दरम्यान नागरिकांनी कुळगांव-बदलापूर पूर्व व पश्चिम भागातील कात्रप, शिरगांव, दिपाली पार्क इ. परिसरातील गळत्या तसेच अपुऱ्या व कमी दाबाने होणाऱ्या पाणी पुरवठ्यात सुधारणा करणे, बदलापूरसाठी एक अतिरिक्त उप अभियंता नियुक्त करणे, तांत्रिक कर्मचाऱ्यांची संख्या वाढविणे व नगरोत्थान आणि अमृत अभियानासाठी स्वतंत्र शाखा अभियंता नेमणे इ. मागण्या केल्या होत्या.

त्यानुषंगाने बदलापूर पूर्व भागातील खरवाई येथील जलशुद्धीकरण केंद्रातील ३०० अश्वशक्तीचा पंप माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये कार्यान्वित केला. तसेच पाणी गळत्याही काढण्यात आल्या व टंचाईग्रस्त भागातील पाणी पुरवठा सुरळीत सुरु केला. नगरोत्थान व अमृत अभियानांतर्गत योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी अंबरनाथ येथील एक उपविभाग क्रमांक ३ बदलापूर येथे स्थलांतरीत केला आहे.

शहरातील पाणी व्यवस्थापन परिणामकारक होण्यासाठी तांत्रिक कर्मचारी; बाह्य मनुष्यबळाद्वारे; उपलब्ध करण्यात येऊन शहरातील दैनंदिन पाणी पुरवठ्यावर नियंत्रण ठेवण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

---

**कळमनुरी (जि.हिंगोली) येथील पुरवठा विभागाकडून तालुक्यातील अनेक स्वस्त धान्य दुकानदारांना रॉकेल विक्रीबाबत होत असलेला त्रास**

(१६) ६६१९७ (१६-१२-२०१६). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळमनुरी (जि.हिंगोली) येथील पुरवठा विभागाच्या मनमानी कारभारामुळे तालुक्यातील अनेक स्वस्त धान्य दुकानदारांना रॉकेल विक्रीबाबत नाहक त्रास सहन करावा लागत असल्याची बाब माहे ऑगस्ट-२०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय, (२) असल्यास, याप्रकरणी चौकशी करण्यात आली काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) तसेच स्वस्त धान्य दुकानदारांना होत असलेला त्रास दुर करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. गिरीश बापट (०१-०३-२०१७) :**

(१), (२) व (३) हिंगोली जिल्ह्यातील कळमनुरी तालुक्यात ८ अर्धघाऊक केरोसिन परवानाधारक असून १७८ किरकोळ केरोसिन परवानाधारक आहेत. किरकोळ केरोसिन परवानाधारकांच्या केरोसिन वितरणामध्ये अंशतः बदल करून माहे ऑगस्ट, २०१६ करिता केरोसिन नियतनाचे वाटप तहसीलदार, कळमनुरी यांनी केले होते. तथापि ऑगस्ट, २०१६ मध्ये केलेला बदल पूर्वीप्रमाणे तसाच ठेवण्याची विनंती अर्धघाऊक व रास्तभाव दुकानदार / हॉकर्स यांनी केल्यामुळे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये तहसीलदार, कळमनुरी यांनी पूर्वीप्रमाणेच केरोसिन नियतनाचे वाटप केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे गळनिंब (ता.नेवासा जि. अहमदनगर) येथील १८ गावांची सामुदायिक पाणीपुरवठा योजना वारंवार नादुरुस्त असल्याबाबत**

**(१७) ६६९०५ (१६-१२-२०१६). श्री.बाळासाहेब मुरकुटे (नेवासा) :** सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे गळनिंब (ता.नेवासा, जि.अहमदनगर) येथील पाणीपुरवठा योजना १८ गावांची सामुदायिक योजना असून कधी रोहित्र जळणे कधी मीटर खराब होणे कधी वायर खराब होणे इ. अनेक कारणांनी सदर योजना बंद असल्याने ८/८ दिवस पाणी पुरवठा होत नाही, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच सदर ग्राम पंचायती आर्थिक अडचणीत असूनही सदर पाणीपुरवठा नियमित चालावा म्हणून पाणी देयके नियमित अदा करतात तरी सदर योजना सुरळीत चालू शकत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर गावांना कायमस्वरूपी यंत्रणा उभारून पाणी पुरवठा सुरळीत सुरु करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (१०-०२-२०१७) :** (१) होय.

योजनेच्या नियमित देखभाल दुरुस्ती दरम्यान वेळोवेळी उदभवणाऱ्या तांत्रिक बाबींमुळे योजनेमधून पाणी पुरवठा खंडीत झालेला आहे. मात्र सदरची कामे वेळोवेळी करण्यात येवून पाणी पुरवठा सुरळीत करण्यात आलेला आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

योजनेमधील समाविष्ट ग्रामपंचायतीकडून १०० टक्के पाणीपट्टी वसूली होत नाही. त्यामुळे नियमित वीज देयके, पाणी देयके व योजना चालविण्याचा देखभाल दुरुस्तीचा खर्च भागविणे शक्य होत नाही. त्यामुळे योजना सुरळीत चालू ठेवण्यास अडचणी निर्माण होतात.

(३) सन २०१५-१६ च्या टंचाई निवारण निधीमधून सदर योजनेच्या दुरुस्तीकरीता रु.४७.८८ लक्ष चा निधी मंजूर करण्यात आलेली असून त्यानुसार कामे पूर्ण करण्यात आलेली आहेत. जिल्हा परिषद स्तरावरून देखभाल दुरुस्ती निधीमधून तातडीची बाब म्हणून निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. तसेच सदर योजनेची अशुध्द पाणी उध्ववाहिनी ३५० मीमी डिआयच्या ५००० मीटर अंतराचे पाईप गंजले असून जॅकवेल ते गोगलगांव पर्यंत सदरची वाहिनी वारंवार गळती होत आहे. याकरीता सन २०१६-१७ च्या टंचाई आराखड्यात सदर वाहिनी दुरुस्ती प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील ऐतिहासिक गड किल्ल्यांचे नुतनीकरण करण्याबाबत**

(१८) ६७०६२ (१६-१२-२०१६). श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील ऐतिहासिक गड, किल्ल्यांचे नुतनीकरण सौंदर्यीकरण करण्यासाठी आवश्यक परवानग्या देण्याची मागणी मा.वित्त मंत्री यांनी दिनांक २२ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा. केंद्रीय पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य मंत्री यांचेकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त मागण्यांचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, सदर मागण्यांच्या संदर्भात केंद्र शासनाने राज्य शासनास काही कळविले आहे काय,
- (४) असल्यास, त्याअनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१७) :** (१) हे अंशतः खरे आहे.

मा. वित्त मंत्री यांनी मा. केंद्रीय पर्यटन व सांस्कृतिक मंत्री यांना दि. २८ सप्टेंबर, २०१६ रोजी पत्र पाठविले आहे. तथापि सदर पत्रात ऐतिहासिक गड-किल्ल्यांचे नुतनीकरण सौंदर्यीकरण करण्यासाठी आवश्यक परवानग्या देण्याची मागणी केली नसून सदर पत्राद्वारे त्यांनी दि. २२ सप्टेंबर, २०१६ रोजी दिल्ली येथे केंद्रीय पर्यटन व सांस्कृतिक मंत्री यांच्यासोबत झालेल्या बैठकीत सिंधुदूर्ग तथा रायगड या किल्ल्यांचे सौंदर्यीकरण, वर्धा किल्ला सेवाग्राम योजना व अन्य विषयांसंदर्भात झालेल्या सविस्तर चर्चेबाबत आभार प्रदर्शित केले आहे.

- (२) राज्यातील ऐतिहासिक गड, किल्ल्यांचे नुतनीकरण सौंदर्यीकरण करण्यासाठी आवश्यक परवानग्या देण्याची मागणी करण्यात आली नसल्याने सदर मागणीचे स्वरूप देण्याबाबतचा प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**डॉ.बिबली व अंबनराथ (जि.ठाणे) येथील रासायनिक सांडपाणी प्रक्रियेविना सोडणाऱ्या कंपन्यांना प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने बंदची दिलेली नोटीस**

(१९) ६७३४० (१६-१२-२०१६). श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण), श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.किसन कथारे (मुरबाड), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण-डॉ.बिबली (जि.ठाणे) एमआयडीसी कंपन्यांमधील रासायनिक सांडपाण्यावर योग्य



प्रक्रिया केली जात नसल्यामुळे १४२ कंपन्यांना आणि अंबरनाथ व डोंबिवली येथील १८६ कंपन्यांना प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने माहे सप्टेंबर २०१६ मध्ये त्या दरम्यान बंदची नोटीस पाठविण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रासायनिक कंपन्या अद्यापपर्यंत सुरु असून सांडपाण्यावर कोणत्याही प्रकारची प्रक्रिया न करता जल व वायू प्रदूषण करीत असल्याचे निदर्शनास आले आहे व दिनांक ०३ सप्टेंबर २०१६ रोजी वा त्या सुमारास डोंबिवली परिसरात कंपनीतून सोडण्यात आलेल्या धुरामुळे संपूर्ण डोंबिवली परिसरात नागरिकांना श्वास घेण्यास अत्यंत त्रास होऊ लागला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच डोंबिवली (जि.ठाणे) एम.आय.डी.सी. मधील निवासी भागात तयार होणारे दररोजचे ४.५ एम.एल.डी. घरगुती सांडपाणी प्रक्रियेविना खाडीत सोडले जात असून प्रदूषण मंडळ, राष्ट्रीय हरित लवादाने सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्याचे आदेश दिल्यानंतरही प्रक्रियेसाठी अंमलबजावणी होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी रहिवाशांकडून दरमहा पाणी बिलातून सांडपाणी कर घेतला जात आहे या माध्यमातून एम.आय.डी.सी. च्या तिजोरीतून कोट्यावधी रुपये जमा होत असून सांडपाण्यावर प्रक्रिया न करता पाणी खाडीत सोडले जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त सर्व प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित अधिकारी व रासायनिक कंपन्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. रामदास कदम (१८-०३-२०१७) :** (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) घरगुती सांडपाणी प्रक्रियेविना खाडीत सोडले जाते हे खरे असून त्यावर प्रक्रिया करून त्याचा पुनर्वापर करण्यासाठी सल्लागार नेमण्यासाठीच्या निविदा महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडून मागविण्यात आल्या असून त्या मंजूरीच्या प्रक्रियेत आहेत.

(४) घरगुती सांडपाणी प्रक्रियेविना खाडीत सोडले जाते हे खरे असून महाराष्ट्र औद्योगिक विकास मंडळाकडून सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी नाही तर घरगुती सांडपाणी संकलन व्यवस्थेत घेण्यासाठी शुल्क रु. ०१ प्रति घन मीटर घेण्यात येते.

(५) अतिरिक्त अंबरनाथ औद्योगिक क्षेत्रातील ६६ व डोंबिवली औद्योगिक क्षेत्रातील ८६ कंपन्यांच्या सांडपाणी जोडण्या बंद करण्यात आल्या आहेत. तसेच १२ उद्योगांना उत्पादन बंद करण्याचे आदेश सप्टेंबर, २०१६ मध्ये बजावण्यात आले आहेत. एका उद्योगास प्रस्तावित आदेश दि. ०४/१०/२०१६ रोजी देण्यात आले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्ह्यातील घरामध्ये शौचालय नसलेल्या शिधापत्रिधारकांना शिधापत्रिकेवरील धान्य व रॉकेल वितरण बंद करण्याचे निर्देश दिले असल्याबाबत.**

(२०) ६७४९१ (१६-१२-२०१६). श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण), श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्ह्यातील शिधापत्रिकाधारकांना घरामध्ये शौचालय नसलेल्या शिधापत्रिका धारकांनी माहे डिसेंबर, २०१६ अखेर घरामध्ये शौचालय बांधावे अन्यथा दिनांक ०१ जानेवारी, २०१७ पासून शिधापत्रिकेवरील धान्य व रॉकेल वितरण बंद करण्याचे निर्देश अकोला जिल्हाधिकार्यांनी दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निर्देश देण्याची कारणे काय आहेत व याबाबतची सद्यस्थिती काय आहे?

श्री. गिरीश बापट (०१-०३-२०१७) : (१) व (२) स्वच्छ भारत अभियान राबविण्याच्या हेतूने ज्या शिधापत्रिकाधारक कुटुंबांनी शौचालय बांधण्यासाठी अनुदान घेतले, तथापि शौचालय बांधले नाही, त्यांनी माहे डिसेंबर, २०१६ अखेरपर्यंत शौचालय बांधावे. अन्यथा १ जानेवारी, २०१७ पासून धान्य व केरोसिन बंद करण्यात येईल, असे मौखिक निदेश जिल्हा प्रशासनाकडून दुकानदारांना देण्यात आले होते. तथापि जिल्हा प्रशासनाकडून तशा स्वरूपाची कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नाही.

**राज्यात बाटलीबंद पाणी विकणाऱ्या कंपन्यांकडून ग्राहकांची होत असलेली फसवणूक**

(२१) ६७५०८ (१६-१२-२०१६). श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात बाटलीबंद पाणी विकणाऱ्या हिंदुस्थान कोकाकोला, पेप्सिको इंडिया, होल्डिंग, रेडबुल इंडिया आणि युरेका फोर्ब्स या नामांकित कंपन्यांनी एकसमान आकाराच्या बाटल्या वेगवेगळ्या किंमतीमध्ये विक्री केल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, एकाच उत्पादनाच्या दोन वेगवेगळ्या किंमती छापून मुंबईत व राज्यात विविध नामांकित कंपन्यांनी ग्राहकांची फसवणूक केल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. गिरीश बापट (०८-०३-२०१७) :** (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) बाटलीबंद पाण्याच्या विक्रीसाठी दोन वेगवेगळ्या किंमती छापल्या संदर्भात २४ खटले नोंदविण्यात आले आहेत. त्याचे विरुद्ध वैधमापन शास्त्र अधिनियम, २००९ व त्या अंतर्गत करण्यात आलेल्या नियमानुसार कार्यवाही सुरु आहे.

---

**राज्यातील १०० शाळा आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या करण्याची योजना**

(२२) ६७६०८ (०५-०१-२०१७). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.वैभव पिचड (अकोले) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील १०० शाळा दोन वर्षात आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या करण्याची योजना सध्या शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या योजनेचे स्वरूप काय आहे व शाळा निवडीसाठी कोणते निकष लावण्यात येणार आहेत,

(३) असल्यास, उक्त योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी किती निधीच्या तरतूदीची आवश्यकता आहे व प्रत्यक्षात किती निधी उपलब्ध करण्यात आला आहे व उर्वरित निधी कशाप्रकारे उपलब्ध करण्यात येणार आहे,

(४) असल्यास उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच सदर योजनेच्या अंमलबजावणीची सद्यःस्थिती काय आहे ?

**श्री. विनोद तावडे (०५-०२-२०१७) :** (१) अंशतः खरे आहे

(२) या संदर्भात प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन असून केंब्रिज विद्यापीठाकडून याबाबतचा अहवाल अपेक्षित आहे.

(३) या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी येणारा खर्च CSR, लोकसहभाग, सर्व शिक्षा अभियान (SSA) राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान (RMSA) मधून करण्यात येईल.

(४) केंब्रिज विद्यापीठाकडून अहवाल अपेक्षित आहे.

---

**राज्यातील लोककला संशोधन संकलनाचे काम प्रलंबित असल्याबाबत**

(२३) ६७७८६ (१६-१२-२०१६). प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.विजय वडेटीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.शामराव उर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.अस्लम शेख

(मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) :  
सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील लोककला संशोधन संकलनाला शासनाकडून निधी न मिळाल्यामुळे संकलनाचे व संशोधन प्रकल्पाचे आणि त्याचे संगणकीकरणाचे काम प्रलंबित असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०६-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

- (२) व (३) माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये लोककला संकलनाच्या कामाचा आढावा घेण्यात आला. ज्या विद्यापीठांना संकलनाचे काम देण्यात आले, त्यांच्याकडून झालेल्या कामाची व पुढील कामकाजाची माहिती घेण्यात आली. पहिल्या व दुस-या टप्प्यातील कामकाज पूर्ण झाले आहे. विद्यापीठांना संकलनाच्या पुढील कामासाठी आवश्यक निधीचे मागणीपत्र देण्याचे कळविण्यात आले असून निधीची मागणी प्राप्त होताच निधी मंजूर करण्यात येईल.

राज्यातील खाजगी शाळांमधील शिक्षक भरतीसाठी टीईटीनंतर अभियोग्यता चाचणी  
(अप्टीट्युट चाचणी) उत्तीर्ण होणे बंधनकारक असल्याबाबत

(२४) ६८०२८ (०५-०१-२०१७). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) :  
सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील खाजगी शाळांमधील शिक्षक भरतीसाठी टीईटीनंतर आता अभियोग्यता चाचणी (अप्टीट्युट चाचणी) उत्तीर्ण होणे बंधनकारक राहणार असल्यामुळे शालेय शिक्षण विभागाने हरकती व सूचना मागविल्याने शैक्षणिक क्षेत्रात संताप व्यक्त होत असल्याचे माहे जुलै, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, किमान शैक्षणिक पात्रतेसाठी डीएड, बीएड या परिक्षा असतानाही परीक्षावर परीक्षा घेण्यात येऊन बहुजन समाजातील विद्यार्थ्यांना नोकरीपासून वंचित ठेवण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त निर्णयाला असलेला विरोध लक्षात घेता शासनाने सदर परीक्षा न घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

**श्री. विनोद तावडे (०८-०३-२०१७) :** (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) स्पर्धात्मक परीक्षेच्या माध्यमातून गुणवत्तेमध्ये वाढ होण्यासाठी योग्य उमेदवार शिक्षण सेवक म्हणून नियुक्तीकरिता पात्र होण्यासाठी महाराष्ट्र खाजगी शाळेतील कर्मचारी नियमावलीच्या तरतूदीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली येथील वालचंद कॉलेजच्या कार्यालयावर करण्यात आलेल्या हल्ल्याबाबत**

(२५) ६८२७४ (१६-१२-२०१६). डॉ.पतंगराव कदम (पलूस कडेगाव), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अजय चौधरी (शिवडी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सांगली येथील वालचंद इंजिनियरिंग कॉलेजची ११० एकर जागा हस्तगत करण्यासाठी तसेच वालचंद कॉलेजच्या कारभार हातात घेण्यासाठी दिनांक १४ व २४ मे, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास सांगलीतील माजी विधानसभा सदस्य तसेच काही जणांनी पुण्यातील वालचंद कॉलेजच्या कार्यालयावर हल्ला केल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करण्याकरिता कराडच्या सरकारी इंजिनियरिंग कॉलेजचे प्राध्यापक श्री.खोडके यांची चौकशी समिती नेमली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त चौकशी समितीने तंत्र शिक्षण संचालक यांना सादर केलेल्या अहवालानुसार शासनाने दोषींवर कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०५-०३-२०१७) :**(१) नाही. प्रस्तुत प्रकरणी नमूद करण्यात आलेले महाविद्यालय हे पुणे येथे नसून सांगली येथे आहे.

(२) व (३) होय. प्रस्तुत प्रकरणाच्या अनुषंगाने संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, पुणे यांनी श्री. खोडके, प्राचार्य, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, कराड यांची चौकशी समिती नेमली होती. सदर समितीच्या अहवालाच्या अनुषंगाने संचालनालयाकडून प्राप्त झालेल्या अहवालानुसार विभागाने प्रस्ताव विधी व न्याय विभागाच्या अभिप्रायार्थ सादर करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे ग्राहक मंचांचे कार्यालयाच्या नुतनीकरणासाठी निधी**

**उपलब्ध करून देण्याच्या मागणीबाबत**

(२६) ६८३१४ (१६-१२-२०१६). श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.किसन कथारे (मुरबाड) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच कार्यालयाच्या नुतनीकरणासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी व संबंधित कार्यालयाने केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने आगामी अर्थसंकल्पात योग्य तरतूद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात आहे,
- (३) असल्यास, त्याचा तपशील काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. गिरीश बापट (०८-०३-२०१७) :** (१) होय.

(२) व (३) जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, ठाणे यांच्या कार्यालयाकरिता विवाह नोंदणी कार्यालय, महिला मंडळ इमारत, तलाव पाळी, ठाणे. (पश्चिम) येथील एकूण १८०० चौ.फु. इतकी जागा सूचविण्यात आली आहे. प्रस्तावित जागेसाठी पायाभूत कार्यालयीन सुविधा उपलब्ध करून देण्याकरिता प्रबंधक, जिल्हा मंच, ठाणे यांना सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून तपशीलवार अंदाजपत्रक प्राप्त करून घेण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्रातील अनुदानित महाविद्यालयातील प्राध्यापकांचे वेतन सुरळित व विनाविलंब होण्याकरिता शासनाने एच टी ई सेवार्थ ऑनलाईन प्रणाली सुरु केल्याबाबत**

**(२७) ६८५७७ (१६-१२-२०१६). श्री.अनिल बाबर (खानापूर) :** सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्रातील अनुदानित महाविद्यालयातील प्राध्यापकांचे वेतन सुरळित आणि विनाविलंब होण्याकरिता शासनाने एच टी ई सेवार्थ ऑनलाईन प्रणाली सुरु केली परंतु सदर ऑनलाईन प्रणाली मध्ये प्राध्यापकांची नावे समाविष्ट करतांना फक्त कोल्हापूर सहसंचालक कार्यालयाने दिनांक ०४ एप्रिल, २००० नंतर विद्यापीठ निवड समितीकडून नियुक्त बिगर सेट/नेट प्राध्यापकांची नावे समाविष्ट करण्यात आली नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त कोल्हापूर महाविद्यालयातील प्राध्यापकांची नावे ऑनलाईन प्रणालीमध्ये समाविष्ट न करण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने प्राध्यापकांची नावे ऑनलाईन प्रणालीमध्ये समाविष्ट करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०६-०२-२०१७) :** (१) होय, हे खरे आहे.

(२) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय, दिनांक १८/१०/२००१ अन्वये, दिनांक ०४/०४/२००० नंतर राज्यातील महाविद्यालयात/विद्यापीठात अधिव्याख्याता पदांवर बिगर अर्हताधारक उमेदवारांच्या नियुक्त्या कोणत्याही परिस्थितीत करू नयेत. दिनांक ०४/०४/२००० पासून अशा नियुक्त्या दिल्या असल्यास, त्या तात्काळ रद्द कराव्यात, असे स्पष्ट

आदेश दिले आहेत. त्यामुळे, कोल्हापूर विभागातील शासन निकषांनुसार विहित शैक्षणिक अर्हता धारण करित नसलेल्या प्राध्यापकांची नावे ऑनलाईन प्रणालीमध्ये समाविष्ट करण्यात आलेली नाहीत. तथापि, संबंधितांचे वेतन ऑफलाईन स्वरूपात अदा करण्यात आले आहे.  
(३) व (४) सदर प्रकरणी शासन स्तरावर कार्यवाही चालू आहे.

**गडहिंग्लज (जि.कोल्हापूर) तालुक्यात शाळेच्या आवारात आणि सार्वजनिक ठिकाणी तंबाखूजन्य पदार्थांची होत असलेली विक्री**

(२८) ६९०२४ (०५-०१-२०१७). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शाळेच्या आवारात आणि सार्वजनिक ठिकाणी तंबाखूजन्य पदार्थ विकता येणार नाहीत तसेच विद्यार्थ्यांना व्यसन लागणारे पदार्थ देता येणार नाहीत, असे केल्याचे आढळल्यास २०० रु.दंड ठोठावण्यात येतो असे असतानाही गडहिंग्लज (जि.कोल्हापूर) तालुक्यात अनेक शाळांच्या परिसरात खुलेआम तंबाखूजन्य पदार्थ विकले जात असल्याची तक्रार कोल्हापूर अन्न व औषधी प्रशासनाकडे शाळांच्या मुख्याध्यापिकांनी माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान केली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने उक्त प्रकणी चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०५-०२-२०१७) : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अहमदनगर जिल्ह्यातील पाणीपुरवठा योजना अपूर्ण असल्याबाबत**

(२९) ६९३३१ (१६-१२-२०१६). श्री.वैभव पिचड (अकोले) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अहमदनगर जिल्ह्यातील १३० पाणीपुरवठा योजनांची कामे अपूर्ण असल्याने नवीन राष्ट्रीय पेयजल योजनांची कामे करण्यास अडचणी निर्माण झाल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त जिल्ह्यातील उक्त योजनांची कामे पूर्ण करण्याबाबत आणि नवीन राष्ट्रीय पेयजल योजनेची कामे करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (१०-०२-२०१७) :** (१) व (२) होय

सद्यःस्थितीत केंद्र शासनाच्या सुचनांनुसार दि.२९.०६.२०१५ पुर्वी कार्यादेश दिलेले आहेत, तसेच ज्या योजना प्रगतीपथावर आहेत अशाच योजनांवर निधी खर्च करण्यात यावा.

ज्या योजनांना राज्यस्तरीय योजना समितीने मान्यता दिलेली आहे, परंतु सदर योजना नियोजन टप्पा/निविदा प्रक्रियेत आहेत अशा योजनांबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात येवू नये अशा स्पष्ट सुचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूरसह राज्यातील प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांचे दप्तराचे ओझे कमी करणेबाबत शासनाने काढलेल्या परिपत्रकाची अंमलबजावणी होत नसल्याने**

(३०) ६९३७० (०५-०१-२०१७). श्री.सदा सरवणकर (माहिम), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), अॅड.गौतम चाबुकस्वार (पिंपरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील बहुतांश शाळांमध्ये शाळकरी मुलांच्या खांद्यावरील दप्तराचे ओझे कमी करण्यासाठी शासनाने काढलेल्या परिपत्रकाची अंमलबजावणी होत नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चंद्रपूर जिल्हयातील विद्यानिकेतन शाळेतील सातवीच्या विद्यार्थ्यांनी पत्रकार परिषद घेऊन उक्त परिपत्रकाच्या अंमलबजावणी संदर्भात आपले म्हणणे मांडले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुंबई उच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर राज्य सरकारने दप्तराचे ओझे कमी करण्यासाठी एक परिपत्रक जारी केले असून राज्यातील १ लाख सहा हजार शाळांना या परिपत्रकांची अंमलबजावणी बंधनकारक असताना उक्त शाळेने सदरहू परिपत्रकाचे उल्लंघन करण्यामागील कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, तदनुसार अशा प्रकारे शासनाच्या आदेशाचे उल्लंघन करणाऱ्या शाळांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०५-०२-२०१७) :** (१) अंशतः खरे आहे.

(२), (३) व (४) तक्रारीच्या अनुषंगाने उपशिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), चंद्रपूर यांनी चौकशी केली असता, शाळेत मुलांनी वाढीव पुस्तके व व्हया सोबत आणल्याने दप्तराचे ओझे वाढल्याने दिसून आले.



या प्रकरणी संबंधित मुख्याध्यापिका व संबंधित व्यवस्थापन यांना निकषानुसार दप्तराचे ओझे असले पाहिजे अशा सक्त सूचना देण्यात आल्या असून, यापुढे दप्तराचे ओझे वाढल्याची तक्रार प्राप्त झाल्यास त्यांचे विरुद्ध कारवाई करण्याचे आदेश देण्यात आलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

### कल्याण (जि. ठाणे) मधील दुर्गाडी किल्ल्याची झालेली दुरवस्था

(३१) ६९६०३ (१६-१२-२०१६). श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण (जि.ठाणे) मधील दुर्गाडी किल्ल्याच्या तटबंदीच्या भिंतीना तडे जाऊन भिंतीचे दगड ढासळल्याने सदर किल्ल्याकडे शासनाच्या पुरातत्व विभागाने जाणिवपूर्वक दुर्लक्ष केल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गड किल्ल्यासाठी शासनाच्या अर्थसंकल्पात कोटयवधी रूपयांच्या निधीची तरतुद केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर किल्ल्याच्या दुरुस्तीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, कार्यवाहीची सदस्थिती काय आहे,
- (४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) दुर्गाडी किल्ला हा राज्य संरक्षित स्मारक नसल्याने सदर किल्ल्याच्या जतन दुरुस्ती संदर्भात राज्य शासनाकडून कार्यवाही करण्यात येत नाही. तथापि सदर किल्ल्याच्या बुरुजाच्या जतन दुरुस्तीसाठी कल्याण- डोंबिवली महानगरपालिकेद्वारे वेळोवेळी कार्यवाही केली जात आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

### राज्यातील अभियांत्रिकी कॉलेजमध्ये बनावट जातीच्या दाखल्याच्या आधारे १७ विद्यार्थ्यांनी नियमबाह्यपणे घेतलेल्या प्रवेशाबाबत

(३२) ६९८७२ (१६-१२-२०१६). श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अभियांत्रिकी शाखेत सन २०१६-२०१७ या शैक्षणिक वर्षामध्ये जातीच्या बनावट दाखल्याच्या आधारे एकूण १७ विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त विद्यार्थ्यांचे प्रवेश रद्द करून त्यांच्या विरोधात पोलीसांमार्फत गुन्हे दाखल करण्याचे आदेश संबंधित महाविद्यालयांना तंत्रशिक्षण संचालनालयाने दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाच्या आदेशानुसार या प्रकरणी किती महाविद्यालयांनी पोलीसांमार्फत संबंधित विद्यार्थ्यांविरुद्ध गुन्हे दाखल केले आहेत,
- (४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार ज्या महाविद्यालयांनी अद्यापही कोणतीही कारवाई केली नाही त्यांचे विरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (१५-०३-२०१७) :** (१) अंशतः खरे आहे.

आतापर्यंत ४ संस्थांमध्ये एकूण ६ विद्यार्थ्यांनी बनावट जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करून प्रवेश घेतल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२) होय.

(३) बनावट जात वैधता प्रमाणपत्राआधारे प्रवेश घेतलेल्या ६ विद्यार्थ्यांविरुद्ध संबंधित ४ महाविद्यालयांनी पोलीस स्टेशनमध्ये फिर्याद (FIR ) दाखल केली आहे.

(४) राखीव प्रवर्गातून प्रवेशित सर्व मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांची जात प्रमाणपत्रे व जात वैधता प्रमाणपत्रे संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकडून तपासून घेण्याच्या सूचना संचालक, तंत्र शिक्षण यांनी सर्व विभागीय सह संचालक, तंत्र शिक्षण यांना दिल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

#### पुण्यातील नदीसुधार व नदीकाठ विकसनासाठी योजनांची अंमलबजावणी करण्याबाबत

(३३) ७०१६६ (१६-१२-२०१६). श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात विशेषतः पुण्यातील नदीसुधार व नदीकाठ विकसनासाठी शासनाने योजना आखली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनेचे स्वरूप काय आहे व सदर योजना केव्हा कार्यान्वित होणार आहे,
- (३) असल्यास, पुण्यातील पाणी समस्या सोडविण्याच्या दृष्टीने व नदीकाठचा परिसर विकसित करण्याच्या दृष्टीने शासनाचे धोरण काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. रामदास कदम (१८-०३-२०१७) :** (१), (२) व (३)

- पर्यावरण विभागामार्फत राज्यातील नद्यांचे नागरी सांडपाण्यामुळे प्रदूषण रोखण्यासाठी व नद्यांचे संवर्धन करून नद्यांच्या पाण्याची गुणवत्ता सुधारण्यासाठी राष्ट्रीय व राज्य नदी संवर्धन योजना राबविण्यात येते.
- केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय नदी कृती योजनेतर्गत मुळा-मुठा नदीचे संवर्धनास्तव रु.९९० कोटी रकमेचा प्रस्ताव केंद्र शासनाने दि. १४/०१/२०१६ रोजी मंजूर केला आहे.
- यांतर्गत नदीत येणारे सांडपाणी अडविणे/ वळविणे प्रक्रिया संदर्भात कामे, सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र (एस.टी.पी.) बांधणे व त्यानुषंगाने कामे, सुलभ शौचालये, जनजागृती अशा स्वरूपाची कामे राबविण्यात येणार आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बुलढाणा (जि.बुलढाणा) जिल्हा ग्राहक मंचाच्या इमारतीची झालेली दुरवस्था**

(३४) ७०३११ (१६-१२-२०१६). **श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) :** सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बुलढाणा (जि.बुलढाणा) जिल्हा ग्राहक मंचाच्या इमारतीच्या दुरुस्तीचे काम निष्कृष्ट दर्जाचे झाले असून महिलांसाठी स्वच्छतागृह नसल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निर्देशनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने उक्त इमारतीमध्ये महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व इमारतीचे नुतनीकरण करण्याकरिता निधी उपलब्ध करून देणे बाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. गिरीश बापट (०८-०३-२०१७) :** (१) होय, अंशतः खरे आहे.

- (२) बुलढाणा, जिल्हा मंचाच्या इमारतीचे जोते संरक्षण करणे, इमारतीकरिता अॅल्युमिनीअम खिडक्या बसविणे व नवीन महिला स्वच्छतागृहाचे बांधकाम करणे इत्यादी कामे मार्च, २०१७ पूर्वी पूर्ण करण्याबाबत सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून रु.९.६२ लक्ष इतक्या रकमेची निविदा काढण्यात आलेली आहे. तसेच, जिल्हा मंचाकडून या संदर्भात उपरोक्त काम योग्य तो दर्जा राखून तात्काळ पूर्ण करण्याच्या सूचना सार्वजनिक बांधकाम विभागास देण्यात आल्या आहेत.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदेड जिल्ह्यातील ७ अनुदानित महाविद्यालयांमध्ये प्राचार्याची पदे रिक्त असल्याबाबत**

(३५) ७०३७४ (१६-१२-२०१६). **श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा) :** सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नांदेड जिल्ह्यातील यशवंत कॉलेज, पानसरे महाविद्यालय, म.ज्योतीबा फुले कॉलेज,

मुखेड, ना.च.लॉ.कॉलेज, नांदेड, बा.पा.एकंबेकर कॉलेज, हनेगाव, विवेकानंद कॉलेज, मुक्रमाबाद, रेणुकादेवी आर्ट कॉलेज, माहूर या ७ अनुदानित महाविद्यालयामध्ये कित्येक महिन्यापासून प्राचार्यांची पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने उक्त महाविद्यालयातील प्राचार्यांची रिक्त पदे भरण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे

(३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०४-०२-२०१७) :** (१) हे अंशतः खरे आहे

(२) सदर महाविद्यालयातील प्राचार्यांची पदे भरण्याबाबत शासनाच्या व विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या नियमाप्रमाणे भरती प्रक्रिया सुरु आहे.

(३) विलंब झालेला नाही.

### सावरगाव (ता. निफाड) येथील पाणी योजनेच्या निधीबाबत

(३६) ७०६६९ (१६-१२-२०१६). श्री.अनिल कदम (निफाड) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावरगाव (ता.निफाड, जि.नाशिक) येथे २१.३३ लक्ष रुपयांची पाणी योजना मंजूर असतांना निधी मागणीचा प्रस्ताव न दिल्यामुळे निधी वर्ग झाला नाही त्यामुळे ग्रामसेवकाला निलंबित केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, केवळ ग्रामसेवकाला जबाबदार धरून निधी मागणी प्रस्तावास विरोध करणाऱ्या सरपंच व ग्रामपंचायत सदस्यांवर कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने निधी मागणी प्रस्तावास विरोध करणाऱ्या सरपंच व ग्रामपंचायत सदस्यांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (१०-०२-२०१७) :** (१) व (२) हे खरे नाही.

परंतू दि.१२.१.२०१५ रोजी सावरगांव ता.निफाड येथे आदिवासी वस्तीतील २५ वर्षापूर्वी जवाहर रोजगार योजनेअंतर्गत ग्रामपंचायती मार्फत सन १९८९ साली बांधलेला ८००० लि.क्षमतेचा जमिनीवरील जलकुंभ कोसळल्याने त्यात दोन महिलांचा मृत्यू झाल्याने ग्रामपंचायत कामकाजात अक्षम्य हलगर्जीपणा/दिरंगाई करून कर्तव्यात कसूर केल्याने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांचे दि.२९.१०.२०१५ च्या आदेशान्वये संबंधित ग्रामसेवकास निलंबित करण्यात आले होते. तसेच संबंधित सरपंच यांनी कर्तव्यात दुर्लक्ष व कर्तव्य पार पाडण्यात हेळसांड केल्याप्रकरणी सरपंच पदावरून काढून टाकण्यात आले आहे. देखभाल व दुरुस्ती योजनेअंतर्गत सावरगांव गावास २१.३३ लक्ष किंमतीची योजना

गावाच्या मागणीनुसार २९.११.२०१३ रोजी मंजूर करण्यात आलेली होती.सदर अंदाजपत्रकात पंप व उर्ध्ववाहिनी या दोन उपांगांचा समावेश होता. परंतू ग्रामपंचायतीने सदरचे काम करण्याकरीता निधी मागणीचा प्रस्ताव सादर केलेला नसल्याने सदर ग्रामपंचायतीस निधी वर्ग करण्यात आलेला नाही.

निधी मागणी प्रस्तावास विरोध असल्याबाबत कुठेही पत्र/अहवाल ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग,जिल्हा परिषद,नाशिककडे प्राप्त नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

#### राज्यातील बीएड व एमएड महाविद्यालयातील जागा रिक्त असल्याबाबत

(३७) ७०७०३ (१६-१२-२०१६). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण), श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा), श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी), श्री.नारायण पाटील (करमाळा), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ली), श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे), डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.योगेश (बापू) घोलप (देवळाळी), श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण), अॅड.गौतम चाबुकस्वार (पिंपरी), श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सन २०१६-२०१७ या शैक्षणिक वर्षात बीएड कॉलेजमधील ७४ तर एमएड महाविद्यालयातील सुमारे ९० टक्के जागा रिक्त असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त रिक्त जागा भरण्यासाठी विशेष बाब म्हणून सीईटीची अट शिथिल करण्याची मागणी शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी माहे ऑक्टोंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त मागणीवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०७-०३-२०१७) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

राज्यातील बी.एड महाविद्यालयात ३३.४५ टक्के तर एम.एड महाविद्यालयात १०.९६ टक्के प्रवेश झालेले आहेत.

(२) हे खरे आहे.

(३) राज्यात विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षापासून बी.एड अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा (CET) व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया (CAP) द्वारे राबविण्यात येत आहे. यासंदर्भात राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षा परिषदेचे निकष व

राज्यातील बी.एड. अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश नियमावलीमधील तरतुदींचे पालन करणे आवश्यक असल्यामुळे बी.एड. अभ्यासक्रमाच्या रिक्त जागांवर सामायिक प्रक्रियेबाहेरील विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्याबाबतची विनंती शासनस्तरावर अमान्य करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील कलासंचालनालयांतर्गत सीईटी विभागामधून  
अधिकाऱ्यांना देण्यात येणारे मानधन**

(३८) ७०७०४ (१६-१२-२०१६). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कला संचालनालयांतर्गत असलेल्या सीईटी विभागामधून सन २०१० ते २०१७ या ७ वर्षांच्या कालावधीत अधिकाऱ्यांना विविध कामांसाठी देण्यात येणारे मानधन हे नियमबाह्य असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व नियमबाह्य मानधन देणाऱ्या व घेणाऱ्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०५-०२-२०१७) : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे आलोंडे (ता. विक्रमगड, जि.पालघर) येथील इस्टीम या  
केमिकल्स कंपनीमधून होणारे प्रदूषण**

(३९) ७०८६९ (१६-१२-२०१६). श्री.पास्कल धनारे (डहाणू), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे आलोंडे (ता. विक्रमगड, जि.पालघर) येथील इस्टीम या केमिकल्स बनाविणाऱ्या कंपनीमधून निघणाऱ्या दूषित पाण्यामुळे आजूबाजूच्या शेतीचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होत असून जवळील विहीरी व बोअरवेलमधील पाण्यावर परिणाम होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, स्थानिक शेतकऱ्यांनी ग्रामपंचायत आलोंडे व तहसिलदार यांच्याकडे लेखी तक्रार केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. रामदास कदम (१८-०३-२०१७) :** (१) व (२) मौजे आलोंडे (ता. विक्रमगड, जि. पालघर) येथील इस्टीम कंपनीच्या उत्पादनांपैकी दि. २१.०९.२०१६ रोजी नॉनील फेनॉल-१२ (Nonylphenol-१२) द्रव्य स्वरूपातील हे रासायनिक उत्पादन साठवण टाकीची तोटी/व्हॉल्व खुला राहिल्यामुळे त्याची गळती होऊन लगतच्या नाल्यामध्ये विसर्गित झाल्याने नाल्याच्या पृष्ठभागावर मोठ्या प्रमाणात फेस निर्माण झाल्याने तहसिलदार, विक्रमगड यांचेकडे तक्रारी प्राप्त झालेल्या आहेत.

(३)

- सदर विषयाच्या तक्रारी प्राप्त झाल्यानंतर उपविभागीय अधिकारी, वाडा यांनी फौजदारी दंड संहिता कलम १३३ अन्वये दि. २२/०९/२०१६ रोजी कंपनी बंदचे आदेश दिले होते.
- महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत २३/०९/२०१६ रोजी सदर उद्योगास भेट देऊन प्रत्यक्ष पाहणी करण्यात आली. पाहणीदरम्यान उद्योगाने विसर्ग केलेल्या रसायनामुळे सभोवतालच्या परिसरात निर्माण झालेल्या प्रदूषणाच्या संभाव्य बाबींचा विचार करून महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने सदरील उद्योगास उत्पादन बंदीचे आदेश दिनांक २३/०९/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये पारित केले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे जिल्ह्यातील उल्हासनगर रेल्वेस्थानकाजवळून वाहणाऱ्या वालधुनी नदीत  
रासायनिक कंपनीचा विषारी रसायने सोडत असल्याबाबत**

(४०) ७०९३५ (१६-१२-२०१६). प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) :

सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्ह्यातील रासायनिक कंपनीचा टँकरद्वारे विषारी रसायने उल्हासनगर रेल्वेस्थानकाजवळून वाहणाऱ्या वालधुनी नदीमध्ये सोडीत असल्याने परिसरातील नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने नदीमध्ये विषारी रसायने सोडणाऱ्या येथील रासायनिक कंपनीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. रामदास कदम (१८-०३-२०१७) :** (१) व (२) हे खरे नाही.

- महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत उद्योगांची नियमितपणे पाहणी करण्यात येते. पाहणी दरम्यान संमतीपत्रातील अटीचे पालन करत नसल्याचे आढळून आल्यास संबंधित उद्योगांवर कारवाई करण्यात येते.
- आरोग्य अधिकारी, उल्हासनगर महानगरपालिका यांनी दि.०७/०१/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये संबंधित परिसरातील आरोग्यासंबंधी तक्रार प्राप्त झाली नसल्याचे कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे तोगरी (ता.उदगीर, जि.लातूर)येथील पाणी पुरवठा योजनेस मंजूरी मिळण्याबाबत**

**(४१) ७१६९९ (१६-१२-२०१६). श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर) :** सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे तोगरी (ता.उदगीर, जि.लातूर) हे गाव कर्नाटक सीमेवर असून सदर गावाचा संपर्क आजूबाजूच्या १० ते १२ गावांना जोडलेला असल्याने या ठिकाणी महाराष्ट्र व जीवन प्राधिकरणाच्या वतीने स्वजलधारा पाण्याची टाकी व विहिर बांधण्यात आली होती मात्र उक्त विहिरीत पाणी नसल्यामुळे गत चार वर्षांपासून तीव्र पाणी टंचाईला सामोरे जावे लागत आहे, हे खरे आहे काय.

(२) असल्यान, तोगरी व परिसरातील कायम स्वरूपी पाणी टंचाईवर मात करण्यासाठी राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमा अंतर्गत २ किलो मीटरवर असलेल्या वागदरी साठवण तलावातून पाणी पुरवठा करण्यात यावा यासाठी कृती आराखडा शासनाकडे सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी पाणी पुरवठा योजनेस मंजूरी मिळावी यासाठी माहे जूलै २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय

(४) असल्यास, सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (१७-२-२०१७) :** (१) होय. मागील ४ वर्षांपासून तोगरी परिसरामध्ये पावसाचे प्रमाण कमी झाल्याने सदरील विहिरीच्या पाण्याची आवक कमी झाली होती. परंतु यावर्षी सरासरीपेक्षा जास्त पर्जन्यमान झाले असल्यामुळे तोगरी येथे सद्यःस्थितीत पाणी टंचाई भासत नाही.

(२) व (३) होय.



(४) सदर गावाकरीता राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम अंतर्गत प्रस्तावित योजनेचे अंदाजपत्रक करण्यात आलेले आहे. तथापि राष्ट्रीय पेयजल कार्यक्रमांतर्गत नव्याने योजना घेण्यास केंद्र शासनामार्फत निधी उपलब्ध करून देण्यात येत नसल्यामुळे सदर मागणीच्या अनुषंगाने कार्यवाही करणे शक्य नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद जि.प.च्या पाणी पुरवठा विभागाने सवर्ण-दलित ग्रामीण पाणी पुरवठा  
योजनेतील लाभार्थ्यांना प्रलंबित अनुदान देण्याबाबत**

(४२) ७१७५२ (१६-१२-२०१६). श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद जि.प.च्या पाणी पुरवठा विभागाने सन २०१४ मध्ये महाराष्ट्र सवर्ण-दलीत ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनेसाठी एकूण १०५० लाभार्थ्यांची निवड करण्यात आली होती व त्यासाठी संबंधित विभागामार्फत १.६७ कोटी रुपये अनुदान मंजूर झाले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जि.प.च्या पा.पु. विभागाने लाभार्थ्यांना फक्त ५० टक्के अनुदान दिले व उर्वरित अनुदान मागील दोन वर्षांपासून दिले नसल्याने प्रलंबित आहे, त्यामुळे लाभार्थ्यांची नळ जोडणी व शौचालयाची कामे अपूर्ण आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत व लाभार्थ्यांना प्रलंबित अनुदान देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. बबनराव लोणीकर (०४-०२-२०१७) : (१) व (२) महाराष्ट्र सुवर्ण महोत्सवी ग्रामीण दलीत वस्ती पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजनेअंतर्गत जिल्हा परिषद, औरंगाबाद, पाणी पुरवठा विभागाने जिल्ह्यातील ३३२१ लाभार्थ्यांच्या नळजोडणी व शौचालयाच्या एकत्रीत कामांना सन २०१४ या वर्षात मंजुरी दिलेली आहे. सदर कामांची एकूण अंदाजीत किंमत ढोबळपणे रु.४.६३ कोटी इतकी आहे. सन २०१४-१५ या वर्षात शासनाकडून जिल्हा परिषद पाणी पुरवठा विभागाला या योजनेअंतर्गत रु.१.०१०५ कोटी इतका निधी प्राप्त झाला होता. सदर निधीपैकी रु.०.५१८९ कोटी इतका निधी सन २०१५-१६ या वर्षात खर्च करण्यात आलेला असून उर्वरित रु.०.४९१६ कोटी इतका अखर्चीत निधी सन २०१६-१७ मध्ये शासन खाती जमा करण्यात आलेल्या आहे. विषयांकीत कामांकरीता सन २०१६-१७ मध्ये जिल्हा परिषद, औरंगाबाद कडून रु.९०.०० लक्ष इतक्या निधीची मागणी शासनास करण्यात आलेली असून सदर प्रस्ताव तपासण्यात येत आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील गोरेगाव येथील पाटकर वर्दे कॉलेजमध्ये प्राध्यापक पैसे घेवून  
विद्यार्थ्यांना पास करित असल्याबाबत**

(४३) ७१८५६ (१६-१२-२०१६). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील गोरेगाव येथील पाटकर वर्दे कॉलेजमध्ये काही प्राध्यापक पैसे घेवून विद्यार्थ्यांना पास करित असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करण्यासाठी सदर कॉलेज प्रशासनाने तीन जणांची समिती नेमली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू समितीने आपला चौकशी अहवाल सादर केला असून शासनाने त्या अनुषंगाने कोणती कारवाई केली आहे, वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०४-०२-२०१७) : (१) याबाबत तक्रार प्राप्त झाली आहे, हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) सत्यसोधन समितीने अहवाल संबंधीत महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनाकडे सादर केला असून, समितीच्या शिफारशीनुसार पुढील कार्यवाही सुरु आहे. समितीचा अहवाल मुंबई विद्यापीठास प्राप्त झाल्यानंतर, सदर प्रकरणी विद्यापीठाच्या परीक्षा समितीने दिलेल्या निर्देशानुसार कारवाई करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अन्न व औषध विभागामध्ये नव्याने आकृतीबंध तयार करून  
रिक्त पदे व नवीन पदे निर्माण करण्याबाबत**

(४४) ७२१५५ (१६-१२-२०१६). डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील औषध निर्मिती, कॉस्मेटिक उद्योग, अन्न प्रक्रिया उद्योग, औषधविक्री, हॉटेल उपहारगृहे पाणीविक्री निरीक्षण तपासणी करण्याचे काम रक्तपेढ्या, अन्न व औषधी प्रशासनाकडून करण्यात येते, यासाठी आवश्यक असणा-या पुरेशा प्रयोगशाळा, मनुष्यबळ उपलब्ध नसल्याने मोठ्या प्रमाणावर अन्न भेसळ, औषधी भेसळी वर प्रभावी कार्यवाही करण्यास अडचणी निर्माण होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अन्न व औषध भेसळ, अवैध विक्री रोखणे, गैरप्रकारावर प्रतिबंध घालण्याबाबत प्रभावी उपाययोजना करण्यासाठी नव्याने आकृतीबंध तयार करून रिक्त पदे व आवश्यकतेप्रमाणे नवीन पदे निर्माण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

**श्री. गिरीश बापट (१७-०३-२०१७) :**(१) होय. हे खरे आहे.

(२) वै.शि. व औ.द्र.विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक २१.०८.२०१५ अन्वये, अन्न व औषध प्रशासनातील पदांचा आढावा घेऊन सुधारित आकृतिबंधाच्या प्रस्तावाच्या अनुषंगे मार्गदर्शन करण्यासाठी समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. सदर समितीच्या तसेच वित्त विभागाच्या सल्ल्यानुसार प्रशासनाचा सुधारित आकृतिबंध तयार करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही

**घुग्घुस (जि.चंद्रपूर) येथील वेकोली वसाहतीमध्ये अशुध्द पाणीपुरवठा होत असल्याबाबत**

**(४५) ७२३३७ (१६-१२-२०१६). श्री.नानाजी शामकुळे (चंद्रपूर) :** सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) घुग्घुस (जि.चंद्रपूर) येथील वेकोली वसाहतीमध्ये अशुध्द पाणीपुरवठा केल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत वेकोलीच्या माध्यमातून कोणती उपाययोजना करण्यात आली वा येत आहे,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व वसाहतीमध्ये शुध्द पाणी पुरवठा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (०७-०२-२०१७) :**(१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) यासंदर्भात उपविभागीय अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा उपविभाग, चंद्रपूर यांचेमार्फत दि. २१/११/२०१६ रोजी प्रत्यक्ष पाहणी करण्यात आली असून, सदर योजनेचा पाणी पुरवठा सुरळीत सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सिंदखेडराजा (जि.बुलडाणा) येथील राष्ट्रमाता जिजाऊ यांच्या जन्मस्थळ व राजवाडा या ऐतिहासिक वास्तूंची देखरेख होण्याबाबत**

(४६) ७२४५७ (१६-१२-२०१६). डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंदखेडराजा (जि.बुलडाणा) येथील राजे लखुजीराव जाधव यांच्या कन्या राष्ट्रमाता जिजाऊ यांचं जन्मस्थळ व राजवाडा, काळाकोठ, रंगमहल, निळकंठेश्वर मंदिर, सावकार वाडा, मोतीतलाव या सहा ऐतिहासिक वास्तूंची देखरेख व साफसफाईची जबाबदारी एका कंत्राटी कामगाराकडे दिल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर वास्तूंच्या परिसरात घाणीचे साम्राज्य झाले असून रोज देशविदेशातून मोठ्या संख्येने पर्यटक येत असतात, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या संदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर वास्तूंच्या जतन व स्वच्छतेकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

**श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१७) :** (१) हे खरे आहे.

सिंदखेडराजा येथे १ पहारेकऱ्याची बाह्ययंत्रणेद्वारे नेमणूक करण्यात आली आहे. त्याच्या मार्फत सिंदखेडराजा येथील ५ ऐतिहासिक राज्य संरक्षित वास्तूंची देखरेख व निगा ठेवण्यात येते.

(२) हे खरे नाही.

लखुजीराव जाधव यांच्या कन्या राष्ट्रमाता जिजाऊ यांचं जन्मस्थळ व राजवाडा, रंगमहल, निळकंठेश्वर मंदिर, सावकार वाडा, मोती तलाव या ठिकाणी स्वच्छता ठेवण्यात येते व तेथे घाणीचे साम्राज्य नाही.

(३) व ४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**संगमेश्वर (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील शिवकालीन प्रचितगडाची झालेली दुरावस्था**

(४७) ७२५०९ (१६-१२-२०१६). श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) संगमेश्वर (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील शिवकालीन प्रचितगडाची देखभाल दुरुस्ती अभावी दुरावस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शिवकालीन गडाचे प्रवेशद्वार ढासळत असून गडाकडे जाणारा मार्ग (शिडी) धोकादायक झालेली असून गडाचा एकेक बुरूज ढासळत आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर गडाची दुरुस्ती, विकास व संरक्षण करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

**श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१७) :** (१) हे अंशतः खरे आहे.

- नैसर्गिक घटकांमुळे (ऊन, पाऊस, वारा) या किल्ल्याची थोडीफार पडझड झाली आहे.
- (२) गडावरील प्रवेशद्वार (म्हणजेच प्रवेशद्वाराची कमान व त्यावरील भाग) फार पूर्वीच पडून गेले आहे. नैसर्गिक घटकांमुळे या किल्ल्याची थोडीफार पडझड झाली आहे.
- (३) प्रचितीगड हा किल्ला राज्य संरक्षित स्मारक नाही. राज्य शासनामार्फत राज्य संरक्षित स्मारकाच्या जतन दुरुस्तीची कार्यवाही करण्यात येते. सदर किल्ल्याची मालकी वन विभागाची आहे. त्यामुळे सदर किल्ल्याच्या बांधकामाबाबत कार्यवाही करण्यात आलेली नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर येथे शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबत**

(४८) ७२६९३ (१६-१२-२०१६). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर येथे शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय स्थापन करण्याची मागणी कोल्हापुरातील सर्व पक्षीय शिष्टमंडळाने शासनाकडे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने ६ जिल्ह्यात अभियांत्रिकी महाविद्यालय स्थापन करण्यास मंजुरी दिली असून, आवश्यक त्या पायाभूत सुविधा उपलब्ध असतानाही कोल्हापुर शहरास डावलण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त मागणीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे अथवा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. विनोद तावडे (०६-०३-२०१७) :** (१) होय.

- (२) व (३) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक,मान्यता-२०१५/(१४३/२०१५)/तांशि-५, दि.१३.१०.२०१६ अन्वये रत्नागिरी, यवतमाळ, धुळे, जालना, लातूर व सोलापूर या ६ जिल्ह्यातील शासकीय तंत्रनिकेतनांमधील पदविका अभ्यासक्रमांचे श्रेणीवर्धन करून शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयांची स्थापना करण्यात आली आहे. शिवाजी विद्यापीठांतर्गत शासकीय व १ अनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालय अस्तित्वात असून याशिवाय विद्यापीठामार्फतही अभियांत्रिकी टेक्नॉलॉजी इन्स्टिट्यूट कार्यान्वीत आहे. तसेच कोल्हापूर जिल्ह्यात अनेक खाजगी विनाअनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालये अस्तित्वात असून या महाविद्यालयांमध्ये प्रवेशित विशेषतः सामाजिक व आर्थिकदृष्ट्या मागासप्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क सवलत देण्यात येते. तसेच नव्याने शासकीय अभियांत्रिकी

महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी पायाभूत सुविधा, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपलब्ध करून देणे, त्याकरिता पदनिर्मिती करणे यामुळे शासनावर कायमचे उत्तरदायित्व येणार असल्याने सदयस्थितीत कोल्हापूरमध्ये शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

---

**अहमदपूर (जि.लातूर) तालुक्यातील औसा, अहमदपूर, चाकूर आणि शहरातील  
साई रोड उदगीर देवणी, हाळी, हंडरगुळी, शिरूर, अनंतपाळ येथील  
जलशुद्धीकरण केंद्रावर सुरक्षा यंत्रणा नसल्याबाबत**

(४९) ७२७४१ (१६-१२-२०१६). श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अहमदपूर (जि.लातूर) तालुक्यातील औसा, अहमदपूर, चाकूर आणि शहरातील साई रोड उदगीर देवणी, हाळी, हंडरगुळी, शिरूर, अनंतपाळ येथील जलशुद्धीकरण केंद्रावर सुरक्षा यंत्रणा नसल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर (२२-०३-२०१७) : (१) नाही.

- (२) अहमदपूर येथील पाणी पुरवठा जलशुद्धीकरण केंद्राभोवताली तारेचे कुंपण करण्यात आलेले आहे. प्रत्येक ८ तासासाठी एका कर्मचाऱ्याची सुरक्षेसाठी नेमणूक करण्यात आलेली आहे. जलशुद्धीकरण केंद्र सुरळीत चालू आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

---

**आष्टी (जि. बीड) तालुक्यातील ६५ गावांसाठी स्वतंत्र पिण्याच्या  
पाण्याची व्यवस्था करण्याबाबत**

(५०) ७३६४५ (१६-१२-२०१६). अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आष्टी (जि. बीड) तालुक्यातील ६५ गावांसाठी स्वतंत्र पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था पाणी पुरवठा विभागामार्फत करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. २६९ (३९)

(२) असल्यास, सदरहु मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

**श्री. बबनराव लोणीकर (१७-०२-२०१७) :** (१) होय.

(२) महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत तात्पुरत्या स्वरूपात प्रारूप अंदाजपत्रक करण्यात आलेले आहे. तथापि राष्ट्रीय पेयजल कार्यक्रमांतर्गत नव्याने योजना घेण्यास केंद्र शासनमार्फत निधी उपलब्ध करून देण्यात येत नसल्यामुळे सदर मागणीच्या अनुषंगाने कार्यवाही करणे शक्य नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विधान भवन  
मुंबई**

**डॉ. अनंत कळसे  
प्रधान सचिव  
महाराष्ट्र विधानसभा**

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.